

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius, tel. (+370 5) 231 4139, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Gerb. Grant Gochin
ggochin@gmail.com

2026-09- Nr. 55R-
Į 2026-08-31 Nr. 7R-1064 ir Nr. 7R-1065

DĖL K. BRAŽELIO, J. BAKANAVIČIAUS, B. KUKUŠKOS IR J. PAŠKAUSKO DUOMENŲ

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – Centras) yra paskelbęs duomenis apie Kazio Braželio ir Jono Bakanavičiaus represavimą (žr. *Lietuvos gyventojų genocidas*, t. 6, 1954–1989, 1991 m., Vilnius, 2022, p. 15, 18; skaitmeninę – papildytą ir patikslintą – laidą žr. <https://www.genocid.lt/centras/lt/2598/a/>, p. 11, 15):

Braželis Kazys, Prano, g. 1918, gyv. Kaune, amat. Suimtas 1961 08 24, kalintas Vilniuje. Aukšč. Teismo 1962 03 09 nuteistas penkiolikai metų lagerio ir penkeriems tremties, išv. į kal. – 1962 03 28 Vladimiras. Išv. į lag. – 1964 05 18 Dubravlagas, Mordovija – 1972 07 13 Permės sr.; paleistas 1976 08 23, grįžo į Lietuvą.

Bakanavičius Jonas, Jono, g. 1900, gyv. Kaune, amat. Suimtas 1961 07 12, kalintas Vilniuje. Aukšč. Teismo 1962 03 09 nuteistas dvylikai metų lagerio ir trejiems tremties; išv. į kal. – 1962 03 28 Vladimiras. Išv. į lag. – 1963 04 16 Dubravlagas Potma, Mordovija, 1967 02 25 mirė lageryje.

Lietuvos ypatingajame archyve yra šių asmenų baudžiamoji byla (f. K-1, ap. 58, b. 46980/3). Ji yra pagrindinis šaltinis jų represavimui pažinti. Šių asmenų nuosprendžio faktinis ir teisinis pagrindas buvo toks.

Kazys Braželis buvo kaltinamas, kad 1941 m. liepos m. įstojo į Rokiškio apsaugos kuopą, kaip kuopos dalyvis šautuvo būve mušė žydų tautybės asmenis, taip pat guminiu rimbū mušė suimtus tarybinius aktyvistus Matą Kietį ir Vladą Kriukelį. 1941 m. vasarą netoli Rokiškio m. laukuose kartu su kitu kuopai priklausiusiu nariu sušaudė du žydų tautybės žmones. 1941 m. rugpjūčio mėn. 15-16 d. Bajorų k. dalyvavo masiniame žydų tautybės žmonių šaudyme ir pats šaudė. Taip pat ginkluotas su kitais kuopos nariais vežė vežimais žydus į Antanošės dvarą, kur vėliau jie buvo sušaudyti. K. Braželis kaltu prisipažino dalinai. Jis neigė, kad šaudė žmones prie Rokiškio m. laukuose ir Bajorų k. Teismo sprendimu, P. Braželio kaltė įrodyta liudytojų parodymais ir premijų išmokėjimo lapo duomenimis apie premijos išmokėjimą už ypatingos pareigos atlikimą.

Jonas Bakanavičius buvo kaltinamas, kad įstojo į Rokiškio apsaugos kuopą, suėmė ir nuvarė į areštinę Iriną Timofejevą, taip pat kartu su kitais kuopos dalyviais suėmė ir atvedė į Rokiškio getą dvi žydų šeimas. 1941 m. rugpjūčio mėn. viduryje kartu su kitais kuopos dalyviais iš Rokiškio geto varė žydų tautybės žmones į sušaudymo vietą Bajorų kaime ir pats juos šaudė. J. Bakanavičius parengtinio tyrimo metu ir teismo posėdyje savo kaltę pripažino, išskyrus žmonių šaudymą Bajorų kaime. Teismo sprendimu, J. Bakanavičiaus kaltė įrodyta liudytojų parodymais ir premijų išmokėjimo lapo duomenimis apie premijos išmokėjimą už ypatingos pareigos atlikimą.

Patikslinus duomenis, K. Braželis ir J. Bakanavičius represuotais asmenimis nelaikytini, o jų biogramos, 2027 m. ruošiant represuotų asmenų ir žuvusių laisvės kovų dalyvių vardyno „Lietuvos gyventojų genocidas“ skaitmeninio 6 tomo naują – papildytą ir patikslintą – laidą, bus pašalintos.

Be to, Centras yra paskelbęs duomenis apie Bonifaco Kukuškos represavimą (žr. *Lietuvos gyventojų genocidas*, t. 2, d. K-S, 1944–1947, Vilnius, 2002, p. 238):

Kukuška Bonifacas Jonas, Antano, g. 1914, gyv. Rokiškyje, 1941 m. sukilimo dalyvis, Vytauto apyg. partizanų būrio vadas „Klajūnas“. Suimtas 1946 06 29, kalintas Kaune, Vilniuje. Karo trib. 1946 09 13 nuteistas dešimčiai metų lagerio. Išv. į lag. – Nachodka (Sevvostlagas), Primorės kr. – Berlagas, Magadano sr.; tremtis – 1953 12 10 Oimiakono r., Jakutija; paleistas 1956 04 28, į Lietuvą negrįžo. Suimtas 1961 10 Oimiakono r., Jakutija. Aukšč. Teismo 1962 03 09 nuteistas penkiolikai metų lagerio. Išv. į kal. – 1962 12 17 Vladimiras. Išv. į lag. – Mordovija; paleistas 1969 05 19.

Pagal minėtos baudžiamosios bylos duomenis, šis asmuo buvo kaltinamas 1941 m. rugpjūčio 15-16 d. konvojavęs žydų tautybės asmenis į sušaudymo vietą Bajorų kaime, ten stovėjęs sargyboje ir juos šaudęs.

Remiantis baudžiamosios bylos faktais, būtų tikslu B. J. Kukuškos represavimo duomenis patikslinti: suėmimą, kalinimą ir nuteisimą 1946 m., taip pat kalinimą 1946-1953 m. ir tremtį 1953-1956 m. traktuoti kaip represavimą, o suėmimą 1961 m., nuteisimą 1962 m. ir kalinimą 1962-1969 m. netraktuoti represavimu. Vis tik šiuo metu laikomasi taisyklės, kad nusikaltusių žmoniškumui asmenų (ne tik holokausto dalyvių, bet ir, pvz., MGB užverbuotų partizanų ir žudžiusių kitus partizanus) biogramos nėra skelbiamos, tad B. J. Kukuškos biograma, šiuo metu ruošiant nurodyto vardyno skaitmeninę 2 tomo laidą, bus pašalinta.

Centras nelaiko Jono Paškausko, Jono sūnaus, gimusio 1906 m., represuotu asmeniu ir jo biogramos nėra paskelbęs.

Laikinais einantis generalinio direktoriaus pareigas

dr. Arūnas Bubnys

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL K. BRAŽELIO, J. BAKANAVIČIAUS, B. KUKUŠKOS IR J. PAŠKAUSKO DUOMENŲ
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-09-21 Nr. 55R-920
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Kiti
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Arūnas Bubnys Laikinais einantis generalinio direktoriaus pareigas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-09-21 15:02
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-09-21 15:02
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA-2
Sertifikato galiojimo laikas	2026-02-13 13:35 - 2028-02-13 13:35
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Regina Selskienė Sekretoriato vedėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-09-21 15:07
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA ECC
Sertifikato galiojimo laikas	2025-10-07 08:12 - 2029-10-06 08:12
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20260916.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-09-21)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-09-21 nuorašą suformavo Regina Selskienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo Dokumentų valdymo sistema „Deka Office“ (2026-09-21)